

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

دانشکده پرستاری و مامایی

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پرستاری

نام درس: برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبت های پرستاری برای سلامت جامعه شماره درس: تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کار آموزی

پیشنیاز یا همزمان: نظریه‌ها، الگوهای پرستاری سلامت جامعه و کاربرد آنها؛ اپیدمیولوژی پیشرفته رشته تحصیلی: پرستاری سلامت جامعه

مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی ارشد

نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۹۸-۹۹

مدت زمان ارائه درس: ۸ جلسه

محل برگزاری: کلاس --

روز تشکیل کلاس: ----

نام مدرس: دکتر پاک‌پور

هدف کلی درس: این درس به منظور آشنایی و کسب دانش و مهارت دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه در زمینه نیازسنجی، بررسی مسائل، طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه‌های سلامت جامعه به منظور ارتقای سلامت می‌باشد.

اهداف جزئی و رفتاری:

تعداد جلسات	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی	بودجه بندی سوالات
۱	۱- معرفی طرح درس آشنایی با دوره		شناختی (دانش)						۱/۵

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

	تکالیف معرفی کتب مرجع ۲- برنامه ریزی بهداشتی و مدل- های مربوطه را با تاکید بر مشارکت مردمی توضیح دهند.	۱- چارچوب‌هی برنامه‌ریزی مبتنی بر شواهد در سلامت عمومی را شرح دهد. ۲- مدل MAP-IT را تشریح کند. ۳- مدل PRECEDE- PROCEED و مراحل مربوطه را تشریح کند. ۴- مدل SMART و مراحل مربوطه را تشریح کند.	فهم، (تحلیل)	ویدئو پروژکتور- وایت برد	۹۰ دقیقه	حضور در کلاس و شرکت فعال در مباحث ارائه:	آزمون و تکوینی و تراکمی	۱/۵
۲	۱- روش‌های برنامه‌ریزی راهبردی را شرح دهند.	۱. روش‌های برنامه ریزی را توضیح داده، گام‌ها، ویژگی‌ها و اهداف آنها را به تفکیک تشریح نماید. ۲. انواع برنامه ریزی‌ها را با مثال‌های کاربردی موجود در حوزه سلامت، توضیح داده و نقد نماید.	شناختی (دانش، فهم، تحلیل)	سخنرانی استاد و دانشجو- پرسش و پاسخ- بحث در گروهی	۹۰ دقیقه	حضور در کلاس و شرکت فعال در مباحث ارائه:	آزمون و تکوینی و تراکمی	۱/۵
۳	۱- نیازسنجی و روش‌های جمع- آوری داده‌ها را شرح دهند.	اطلاعات مورد نیاز و منابع مربوطه را توضیح دهد. مراحل مربوط به بررسی نیازها را تشریح نماید.	شناختی (دانش، فهم، تحلیل)	سخنرانی استاد و دانشجو- پرسش و پاسخ- بحث در گروهی	۹۰ دقیقه	حضور در کلاس و شرکت فعال در مباحث ارائه:	آزمون و تکوینی و تراکمی	۱/۵
۴	۱- جامعه را به عنوان یک شریک در مداخلات	اصول مشارکت جامعه در مداخلات را تشریح نماید. عوامل موثر در مشارکت جامعه را شناسایی و شرح دهد.	شناختی (دانش، فهم، تحلیل)	سخنرانی استاد و دانشجو- پرسش و پاسخ- بحث در گروهی	۹۰ دقیقه	حضور در کلاس و شرکت فعال در مباحث ارائه:	آزمون و تکوینی و تراکمی	۱/۵

							تئوری‌ها و مدل‌های مرتبط با آموزش بهداشت و عوامل تاثیرگذار در آنها را توضیح دهد.	سلامتی شناسایی نمایند.	
۱/۵	آزمون و تکوینی و تراکمی	حضور در کلاس و شرکت فعال در مباحث ارائه:	۹۰ دقیقه	ویدئو پروژکتور- وایت برد	سخنرانی استاد و دانشجوی- پرسش و پاسخ- بحث در گروهی	شناختی (دانش، فهم، تحلیل)	منابع، بودجه و شایستگی فرهنگی را تعریف نماید. منابع رایج در برنامه‌های ارتقاء سلامت را نام برد. وظایف کارکنان برنامه را شناسایی کند. تفاوت بین کارکنان داخلی و خارجی را تشریح کند. تفاوت بین هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم را تشریح کند.	۱-شناسایی و اختصاص منابع برای برنامه‌های سلامت جامعه را شرح دهند.	۵
۲					سخنرانی استاد و دانشجوی- پرسش و پاسخ- بحث در گروهی	شناختی (دانش، فهم، تحلیل)	بازار، بازاریابی و بازاریابی اجتماعی را تعریف نماید. فرآیند تبادل (exchange process) را تشریح نماید. فرآیند تقسیم‌بندی (process segmentation) را تعری نماید. ارتباط بین بررسی نیازها و بازاریابی اجتماعی را تشریح نماید. شش ویژگی منحصر بفرد بازاریابی اجتماعی را شرح دهد.	۱- مفهوم بازاریابی در برنامه ریزی سلامت جامعه توضیح دهند.	۶
۱/۵	آزمون و تکوینی و تراکمی	حضور در کلاس و شرکت فعال در مباحث	۹۰ دقیقه	ویدئو پروژکتور- وایت برد	سخنرانی استاد و دانشجوی- پرسش و پاسخ- بحث در گروهی	شناختی (دانش، فهم، تحلیل)	مدل استدلالی (logic model) را تعریف و تشریح کند.	۱- پیاده سازی یک برنامه سلامت جامعه را توضیح دهد	۷

		ارائه:			پاسخ- بحث در گروهی		پیاده‌سازی (implementation) و مدیریت (management) را تعریف نماید. مراحل مختلف پیاده‌سازی را توضیح دهد. منابع اصلی جهت مدیریت در پیاده‌سازی را شناسایی و مختصراً توضیح دهد.		
۲	آزمون و تکوینی و تراکمی	حضور در کلاس و شرکت فعال در مباحث ارائه:	۹۰ دقیقه	ویدئو پروژکتور- وایت برد	سخنرانی استاد و دانشجوی- پرسش و پاسخ- بحث در گروهی	شناختی (دانش، فهم، تحلیل)	ارزشیابی را تعریف نماید. دو هدف عمده از ارزشیابی را شرح دهد. تمایزهای بین ارزشیابی تکوینی و تجمعی و ارزشیابی تکوینی و فرآیندی را توضیح دهد. فرآیند اجرای ارزشیابی را شرح دهد. موانع ارزشیابی موثر را شناسایی نماید. تفاوت بین ارزشیابی درونی و بیرونی را شرح دهد. ملاحظات اصلی در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه ارزشیابی را شرح دهد. گزارش نویسی را تعریف و اصول و مراحل آن را شرح دهد. ویژگی های یک گزارش خوب را توضیح دهد.	۱- ارزشیابی برنامه های سلامت جامعه را شرح دهد. ۲- گزارش نویسی و ارائه گزارش را توضیح دهد.	۸

تعداد جلسات: ۸

نحوه ارائه درس و روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

روند ارائه درس:

تکالیف (وظایف) دانشجوی:

ارائه تکالیف، حضور مرتب در کلاس و شرکت فعال در بحث های گروهی، پاسخ به سئوالات درس جلسه قبل، امتحان پایان ترم

نحوه ارزشیابی:

- ۱- ارائه تکالیف: ۲۵ درصد (۵ نمره) (۲۰ درصد ارائه کلاسی + ۵ درصد ارائه بیب کار)
- ۲- شرکت در بحث گروهی: ۱۰ درصد (۲ نمره)
- ۳- آزمون پایان ترم: ۶۵ درصد (۱۳ نمره) (۸۰٪ از مطالب کلاسی و ۲۰٪ از منابع معرفی شده)

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

توضیح:

- الف- از آنجایی که از هدف اصلی این درس درک عمیق تر از مراقبت های پرستاری برای سلامت جامعه و فرآیندهای برنامه ریزی و ارزشیابی آن می باشد به منظور ترغیب تفکر نقادانه به محیط خود، از شیوه های فعال در آموزش این درس استفاده می شود از این رو حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی و ارائه پروژه ها از اهمیت خاصی برخوردار است.
- ب- سئوالات امتحانی به صورت ترکیبی خواهد بود.
- ج- دانشجویان موظف می باشند فعالیت کلاسی خود را مطابق با برنامه درسی هفتگی ارائه نمایند. مطالب جهت کسب امتیاز کامل می بایستی از فرمت خواسته شده برخوردار باشد.
- د- باید مطالب مربوط به کنفرانس ها حداقل یک هفته قبل در اختیار سایر دانشجویان قرار گیرد و محتوا و اسلایدها حداقل یک هفته قبل باید به تایید برسد تا در کلاس ارائه گردد.
- ه- لازم بذکر است که در صورت غیبت بیش از حد مجاز، طبق مصوبات آموزشی رفتار خواهد شد.

کارآموزی

از دانشجویان انتظار می رود پس از شرکت فعالانه در کلاس قادر باشند مطالب نظری آموخته شده عملیاتی نمایند. وظایف و خدمات اصلی شامل موارد ذیل خواهد بود:

- انتخاب یک جامعه با توجهات علمی
- حضور در عرصه و ارزیابی مراقبت های بهداشتی مورد نیاز جامعه
- برنامه ریزی مداخلات بر اساس نیاز های جامعه
- اجرا و ارزشیابی برنامه بر اساس یکی از مدل های تدریس شده.

عرصه: مراکز بهداشتی و درمانی، منازل و مدارس، کارخانجات و ادارات و ...

- James F McKeniz, Brad L Neiger, Jan L Smeltzer. *Planning, Implementing, and Evaluating Health Promotion Programs: a Primer*. San Francisco: Pearson/Benjamin Cummings. 7 e; 2017.
- Stanhope and Lancaster " *Community Health Nursing* " mosby saint louis Philadelphia. 9e; 2019.
- Harris, Muriel J. *Evaluating public and community health programs*. John Wiley & Sons, 2016.
- Tulchinsky, Theodore H., and Elena A. Varavikova. *The new public health*. Academic Press, 2014.
- Piper, Stewart. *Health promotion for nurses: theory and practice*. Routledge, 2009.
- Allender, Judith, et al. *Community & public health nursing: Promoting the public's health*. Lippincott Williams & Wilkins, 2013.

• و سایر مقالات و کتب مرتبط به روز

موفق و سربلند باشید

دکتر پاک پور